Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (Обн., ДВ, бр. 77 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 21 и 109 от 2013 г. и бр. 27 от 2014 г.)

§ 1. В чл. 40 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„При оценяване на кредитното качество на активите на управляваните от него колективни инвестиционни схеми управляващото дружество събира и анализира всяка относима информация, необходима за извършването на тази оценка, като не се доверява единствено и механично на кредитни рейтинги, присъдени от агенции за кредитен рейтинг по чл. 3, ал. 1, буква „б" на Регламент (ЕС) 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг (ОВ, L302/1 от 17 ноември 2009 г.)."

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) При преценка за спазване изискванията по ал. 1 и на адекватността на използваните от управляващото дружество методи за кредитна оценка заместник-председателят отчита естеството, мащаба и сложността на дейностите на колективната инвестиционна схема, оценява използването на позоваванията на кредитни рейтинги и при необходимост предприема действия за ограничаване на доверяването единствено и механично на кредитните рейтинги."

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 2. В чл. 100, ал. 1 се създава т. 7:

„7. от осъществяваната дейност на управляващото дружество е видно, че основната част от дейността се извършва на територията на друга държава членка и/или на територията на трети държави, а е получен лиценз от комисията с цел да се избегнат по-строгите изисквания към управляващите дружества в друга държава."

§ 3. В чл. 190 след думите „на дружеството" се добавя „неговите служители и всички други лица, работещи по договор за дружеството, и свързаните с тях лица" и се поставя запетая.

§ 4. В чл. 229 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„При оценяване на кредитното качество на активите на управляваните от него алтернативни инвестиционни фондове лицето събира и анализира всяка относима информация, необходима за извършването на тази оценка, като не се доверява единствено и механично на кредитни рейтинги, присъдени от агенции за кредитен рейтинг по чл. 3, ал. 1, буква „б" на Регламент (ЕС) 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг."

2. Създава се нова ал. 6:

„(6) При преценката за спазването на изискванията по ал. 1 и на адекватността на използваните от лицето, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, методи за кредитна оценка заместник-председателят отчита естеството, мащаба и сложността на дейностите на алтернативния инвестиционен фонд, оценява използването на позоваванията на кредитни рейтинги и при необходимост предприема действия за ограничаване на доверяването единствено и механично на кредитните рейтинги."

3. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

§ 5. В § 2 от Допълнителните разпоредби се създава т. 4:

„4. Директива 2013/14/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 година за изменение на Директива 2003/41/ЕО относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване, Директива 2009/65/ЕО относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) и на Директива 2011/61/ЕС относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, по отношение на предоверяването на кредитни рейтинги (ОВ, L 145 от 31 май 2013 г.)."

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 6. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10; 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59, 68, 76, 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006

г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 45 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г. и бр. 1, 18, 27, 35 и 53 от 2014 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 121 ал. 6 се изменя така:

„(6) Пенсионноосигурителното дружество развива своята дейност съгласно разпоредбите на този кодекс и в съответствие с устава си, с правилника за организацията и дейността на управлявания от него фонд за допълнително пенсионно осигуряване и с другите вътрешни документи, приети от дружеството съгласно изискванията на този кодекс и актовете по прилагането му.”

2. В чл. 145, ал. 1:

а) точка 9 се изменя така:

„9. инвестиционната политика на универсалния, съответно на професионалния пенсионен фонд;”

б) създава се т. 10:

„10. правилата по чл. 179в, ал. 1.”

3. Създава се чл. 175а:

„Инвестиционна политика

Чл. 175а. (1) Пенсионноосигурителното дружество приема инвестиционна политика на всеки управляван от него фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване с минимално съдържание, определено от заместник-председателя на комисията.

(2) Дружеството преразглежда инвестиционната политика на всеки три години, както и незабавно след всяка съществена промяна в пазарните условия.

(3) Инвестиционната политика се представя на заместник-председателя на комисията в 7-дневен срок от нейното приемане, съответно изменение или допълнение.”

4. В чл. 176 ал. 3 се отменя.

5. Създава се чл. 179в:

„Управление на риска

Чл. 179в. (1) Управителният орган на пенсионноосигурителното дружество утвърждава вътрешни правила за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, и ги представя на заместник-

председателя на комисията в 7-дневен срок от тяхното утвърждаване, съответно изменение или допълнение.

(2) Вътрешните правила по ал. 1 трябва да осигуряват надеждно управление на риска в съответствие с естеството, мащаба и сложността на инвестициите на фонда.

(3) При управлението на рисковете пенсионноосигурителното дружество използва адекватни методи за тяхната оценка и се съобразява със заложените цели в инвестиционната политика на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

(4) При оценката на рисковете, свързани с инвестициите на фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване, и вземането на инвестиционни решения пенсионноосигурителното дружество не се доверява единствено и механично на кредитни рейтинги, присъдени от агенции за кредитен рейтинг по чл. 3, ал. 1, буква „б" на Регламент (ЕС) 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно агенциите за кредитен рейтинг (ОВ, L302/1 от 17 ноември 2009 г.). При преценката за спазването на това изискване заместник-председателят на комисията оценява използването на позоваванията на кредитни рейтинги в правилата по ал. 1 и в инвестиционната политика."

6. В чл. 218, ал. 2 се създават т. 10 и 11:

„10. инвестиционната политика на фонда;

11. правилата по чл. 179в, ал. 1."

7. Член 249 се изменя така:

„Чл. 249 (1) За инвестициите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване се прилагат разпоредбите на глава четиринадесета, с изключение на чл. 178 и 180а.

(2) За инвестициите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми се прилагат разпоредбите на глава четиринадесета, с изключение на чл. 175а, 178 и 180а."

8. В чл. 344, ал. 1 т. 2 се изменя така:

„2. да дава задължителни предписания за необходими промени в правилниците на фондовете за допълнително социално осигуряване и в другите вътрешни документи, приети от дружеството за допълнително социално осигуряване съгласно изискванията на този кодекс и актовете по прилагането му;".

9. В чл. 345 ал. 1 се изменя така:

„(1) Принудителните административни мерки по чл. 344, ал. 1 се прилагат с писмено мотивирано решение на заместник-председателя на комисията, което се съобщава на заинтересованото лице в седемдневен срок от постановяването му."

10. Член 346 се изменя така:

„Чл. 346. (1) Решението по чл. 345, ал. 1 може да се обжалва по административен ред пред комисията и по съдебен ред пред Върховния административен съд. Обжалването не спира изпълнението му.

(2) Решението по чл. 345, ал. 2 може да се обжалва пред Върховния административен съд. Обжалването не спира изпълнението му.”

11. В § 1а от Допълнителните разпоредби се създава т. 8:

„8. Директива 2013/14/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 година за изменение на Директива 2003/41/ЕО относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване, Директива 2009/65/ЕО относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) и Директива 2011/61/ЕС относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, по отношение на предоверяването на кредитни рейтинги (ОВ, L 145 от 31 май 2013 г.).”

§ 7. (1) В едномесечен срок от влизане в сила на закона заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление „Осигурителен надзор”, определя минималното съдържание на инвестиционната политика по чл. 175а от Кодекса за социално осигуряване.

(2) Пенсионноосигурителните дружества представят в Комисията за финансов надзор правилата за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска и инвестиционните политики на управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване в едномесечен срок от влизането в сила на решението по ал. 1.

§ 8. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на …… 2014 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране

С Директива 2013/14[1], наричана по нататък „Директивата", са приети изменения в чл. 18 от Директива 2003/41/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 юни 2003 година относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване (Директива 2003/41), в чл. 51 от Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (Директива 2009/65) и в чл. 15 от Директива 2011/61/ЕС относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, по отношение на предоверяване на кредитни рейтинги (Директива 2011/61). Тези изменения са насочени към преодоляване предоверяването на кредитни рейтинги от финансовите институции. Основната цел на настоящия законопроект за изменение и допълнение на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ) е да въведе в националното законодателство посочените по-горе промени.

С проекта на ЗИД на ЗДКИСДПКИ се въвеждат задължения за управляващите дружества, както и за лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, да използват адекватни методи за оценка на рисковете и да не се доверяват единствено и механично на кредитни рейтинги. В съответствие с чл. 51, параграф 3а от Директива 2009/65 ЕО законопроектът предвижда, че при преценката за спазването на изискването за избягване на предоверяването на кредитни рейтинги надзорният орган взима предвид естеството, мащаба и сложността на колективната инвестиционна схема.

С преходните и заключителните разпоредби на законопроекта са предвидени изменения в Кодекса за социално осигуряване (КСО), които също са насочени към въвеждане на настъпилите промени в законодателството на Европейския съюз. Независимо от обстоятелството, че адресат на Директива 2003/41 са институциите за професионално пенсионно осигуряване (ИППО), законопроектът разпростира изискванията за избягване на предоверяването на кредитни рейтинги по отношение на всички фондове за допълнително пенсионно осигуряване. Изложените в рецитал 2 на Директивата съображения за повишаване на качеството на инвестициите и защита на интересите на

[1] Директива 2013/14/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за изменение на Директива 2003/41/ЕО относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване, Директива 2009/65/ЕО относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) и Директива 2011/61/ЕС относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, по отношение на предоверяването на кредитни рейтинги

София, бул. "Дондуков" № 1, тел. централа 940-29-99, факс 940-26-22

инвеститорите са валидни не само по отношение на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, а и за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и доброволните пенсионни фондове. Тяхното значение в структурата на българската пенсионна система е по-голямо от това на доброволните пенсионни фондове по професионални схеми предвид размера на управляваните активи, броя на осигурените в тях лица и задължителното участие в универсалните и професионалните пенсионни фондове.

В съответствие с цитираните по-горе изисквания на Директивата законопроектът развива съществуващите изисквания към правилата за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързани с инвестициите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване. С разпоредбата на чл. 179в от КСО се предвижва, че тези вътрешни правила трябва да осигуряват надеждно управление на риска в съответствие с естеството, мащаба и сложността на инвестициите на фондовете. Също така се въвеждат задължения за пенсионноосигурителните дружества да използват адекватни методи за оценка на рисковете, като се съобразяват със заложените цели в инвестиционната политика на пенсионния фонд и да не се доверяват единствено и механично на кредитни рейтинги.

Законопроектът усъвършенства процедурите по управление на риска на пенсионноосигурителните дружества и по този начин способства за повишаване на качеството на инвестициите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване. Независимо че пенсионноосигурителните дружества вече имат изградени системи за управление на риска, е възможно въведените със законопроекта задължения да бъдат свързани с допълнителни разходи за тях, но не се очаква те да бъдат прекомерни. Законопроектът постига целите си, без да налага прекалено високи изисквания за това.

Във връзка с транспонирането на изискванията на Директивата са предвидени и изменения в Кодекса за социално осигуряване, които обезпечават тяхното прилагане. Предвид необходимостта от оценка на позоваванията на кредитни рейтинги в инвестиционните политики в чл. 175а от КСО изрично е регламентирано задължение на пенсионноосигурителните дружества да приемат и преразглеждат инвестиционната политика на съответния пенсионния фонд, с минимално съдържание, определено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор (КФН), ръководещ Управление "Осигурителен надзор". Пенсионноосигурителните дружества вече разполагат с такива документи, но до този момент в законодателството не е налице изрично задължение за тяхното изготвяне и представяне по отношение на универсалните, професионалните и доброволните пенсионни фондове. С цел синхронизиране на посочената по-горе разпоредба на чл. 179в от КСО с други текстове от кодекса са извършени изменения в чл. 121, ал. 6 и в чл. 344, ал. 1, т. 2 от КСО. С тях се предвижда задължение на пенсионноосигурителното дружество да спазва всички свои вътрешни документи, приети съгласно изискванията на КСО и актовете по прилагането му (а не само

устава си и правилника на фонда), и се дава възможност на надзорния орган да го задължи да извърши промени в тях. Допълнени са и процедурите по издаване на разрешение за управление на фонд за допълнително пенсионно осигуряване, като в тези производства е предвидено представянето на инвестиционните политики и правилата за управление на риска. С цел обезпечаване на надзора върху спазването на новите изисквания в Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта е предвидено и задължение на пенсионноосигурителните дружества да представят в КФН правилата за управление на риска и инвестиционните политики на управляваните от тях фондове в определен срок след влизането в сила на закона.

Актуализира се текстът на чл. 344 от КСО във връзка с правото на заинтересованите лица да обжалват по съдебен път постановените по реда на КСО принудителни административни мерки. Също така в синхрон с установената терминология в разпоредбата на чл. 345, ал. 1 от КСО е предвидено, че прилаганите от заместник-председателя принудителни административни мерки се налагат с решение, а не със заповед.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)